

การออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง

FONT AND CLIP ART DESIGN IN LAO SONG STYLE

วุดินันท์ รัตสุข และปฐวี ศรีโสภา

Vutinan Ratasuk and Patave Srisopha

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร

E-mail: top_vutinan@yahoo.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อวิเคราะห์ขั้นตอนในการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปเชิงวัฒนธรรมในงานศิลปกรรมแบบลาวโซ่ง 2) เพื่อหารูปแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปแบบลาวโซ่ง สำหรับใช้ในสื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณี และ 3) เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ (perception) การใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่งในสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 4 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชาวลาวโซ่ง หน่วยราชการผู้ประกอบการทางการออกแบบสื่อ และนักเรียน นักศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความแตกต่างด้านความรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมประเพณีของชาวลาวโซ่ง ตลอดจนพื้นฐานความรู้เรื่องการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปของกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ผู้วิจัยจะได้รับข้อมูลและทัศนคติความชอบที่แตกต่างกันออกไป ยกที่จะสรุปถึงความพอดี ในแต่ละชิ้นงาน ส่วนในด้านของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและความถนัดที่แตกต่างกัน ในแต่ละด้าน เช่น ด้านลายผ้า ด้านวัฒนธรรมประเพณี ด้านการออกแบบ และประโยชน์ใช้สอย ก็จะทำให้ข้อคิดเห็นในส่วนที่เชี่ยวชาญนั้นเป็นพิเศษ ซึ่งทำให้ผู้วิจัย พบว่า การทำวิจัยในลักษณะดังกล่าว ผู้ออกแบบควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงรายละเอียดในการนำไปใช้ได้อย่างชัดเจน โดยผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจึงสามารถนำเสนอรูปแบบของตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปที่ผสมผสานการเล่าเรื่องวัฒนธรรมประเพณีที่สามารถนำไปใช้งานได้อย่างกลมกลืนร่วมสมัย เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ยังสามารถรับรู้กลิ่นอายทางวัฒนธรรมของชาวลาวโซ่ง สามารถนำเสนอผลงาน ชุดนี้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ :

การออกแบบตัวอักษร เลขศิลป์ ลาวโซ่ง

ABSTRACT

The objectives of the research were 1) to analyses the design procedure of the cultural-style font and clip art in Lao Song arts, 2) to find Lao Song style font and clip art for printing used to promote lifestyle, culture and traditional tourism 3) to study

the perception on use of Lao Song style font in printing of four studied groups including Lao Song ethnics, government officers, media designers and students, in Suphan Buri province and Petchaburi province. Results of the research showed that differences in familiarity with Lao Song culture and traditions as well as the background knowledge in font and clip art design of sample groups provided divert information and attitudes, making it difficult to draw the conclusion regarding the appropriateness of the works. For experts who have different expertise, e.g. textile design, culture and traditions, design and use of font and clip art, their opinions were predominantly based on their special skills. Therefore, the researchers found that a clear objective detailed for utilization is necessary for this type of study. Recommendations from an advisor and experts help the researchers to present the font and clip art which can contemporarily portray culture and traditions. When used, the works can effectively depict Lao Song culture.

Keywords :

Font Design, Clip Art, Lao Song

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยนับเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ มีการยอมรับและเปิดกว้างในการนับถือศาสนา สิ่งเหล่านี้นำมาซึ่งศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะในแต่ละพื้นที่ ผ่านการเปลี่ยนแปลงผสมผสาน และประยุกต์ร่วมกันกับวัฒนธรรมที่แตกต่างตามช่วงเวลาเปลี่ยนแปลงไป สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมในแผ่นดินไทยที่มีการสืบสานผ่านช่วงเวลามาอย่างยาวนาน ประเทศไทยจึงนับได้ว่าเป็นประเทศหนึ่งที่เต็มไปด้วยต้นทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Capital) ไม่น้อยกว่าประเทศใดในโลก ปัจจุบันภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมดังกล่าว โดยถูกกำหนดในแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ ฉบับที่ 12 ในเรื่องของวัฒนธรรมอันดีงามของไทยที่เริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น จะเห็นได้จากการวางนโยบายด้านการค้าและการท่องเที่ยว ที่ให้ความสนใจเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นต้องปรับตัวเองเพื่อนำเสนอถึงความแตกต่าง ความชัดเจน และความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถเรียกความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี หน่วยงานภาครัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ก็ได้นำแนวความคิดเหล่านี้มาสร้างเป็นโครงการรณรงค์เพื่อให้คนไทยหันมาท่องเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น เช่น โครงการ “12 เมือง ต้องห้าม...พลาด” ตามแนวคิดปีท่องเที่ยววิถีไทย ซึ่งเกิดจากการคัดสรร 12 เมืองทางเลือกจาก 5 ภูมิภาคทั่วประเทศ เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเมืองหลักเดิม เน้นจุดเด่นศักยภาพจังหวัดที่มีความพร้อม ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วิถีชีวิต และศิลปวัฒนธรรม คาดว่าจะมีคนเดินทางท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศตลอดทั้งปีประมาณ 136 ล้านคน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558) สร้างรายได้ต่อเศรษฐกิจโดยรวมของ

ประเทศ จังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นต้องสร้างจุดเด่น และพัฒนาสิ่งที่มีอยู่เพื่อนำเสนอตนเองเป็นเมืองหลักของการท่องเที่ยว ทั้งการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมประเพณี ทางด้านประวัติศาสตร์ ทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เปรียบเสมือนเป็นตัวเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของจังหวัดนั่นเอง

เรื่องราวของวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยกลุ่มหนึ่งที่เรียกตนเองว่าไทยทรงดำ หรือ ลาวโซ่ง ซึ่งเป็นชนกลุ่มหนึ่งที่อพยพเข้ามาอยู่ประเทศไทยในสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี ชาวลาโวโซ่งมีความเชื่อทางวัฒนธรรมที่มีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง จะเห็นได้จากสิ่งต่าง ๆ อาทิ วัฒนธรรมประเพณี บ้านเรือนที่อยู่อาศัย เครื่องแต่งกาย หรือแม้แต่ทรงผม ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองสิ่งเหล่านี้ล้วนหมายถึงชีวิต และเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลยหรือทอดทิ้ง ชาวโซ่งมีภาษาพูดและตัวอักษรของตนเอง ซึ่งมีความแตกต่างจากภาษาไทยภาคกลางมาก อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนแถบลุ่มน้ำแดง ลุ่มน้ำดำ ประเทศเวียดนาม แต่ในปัจจุบันภาษาโซ่งกำลังถดถอย โดยเฉพาะตัวอักษรที่หาผู้รู้ได้ยาก วิชาความรู้ต่าง ๆ ที่เคยมีการถ่ายทอดกันภายในตระกูลจึงสูญหายไปด้วย (องค์ บรรจุน, 2553) งานเลขณศิลป์ที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมลาวโซ่ง ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ สื่อเลขณศิลป์สิ่งแวดล้อม ล้วนมีความจำเป็นที่จะต้องใช้อักษรและรูปภาพในการสื่อความหมาย แต่ยังคงขาดรูปแบบตัวอักษรและรูปภาพสำเร็จรูปที่สื่อถึงศิลปวัฒนธรรมลาวโซ่งโดยมีที่มาอย่างชัดเจน หลากหลาย และสามารถบอกอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างเป็นรูปธรรม การประดิษฐ์ตัวอักษรในลักษณะดังกล่าวจึงมีความจำเป็นต้องนำเอาเรื่องราวหรือเนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอด เช่น ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี มาบูรณาการเข้ากับความรู้ ในเรื่องโครงสร้างของตัวอักษร และความถูกต้องในเรื่องหลักการใช้ภาษา การออกแบบตัวอักษรประดิษฐ์ โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. มีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูป
2. มีกระบวนการในการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปอย่างไรให้สามารถสื่อสารถึงเรื่องราวทางวัฒนธรรมของชาวลาโวโซ่งหรือไทยทรงดำ
3. ผู้ใช้งานมีความรู้สึกรับรู้กับผลงานการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนในการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปเชิงวัฒนธรรมในงานศิลปกรรมแบบลาโวโซ่ง
2. เพื่อวิเคราะห์หารูปแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปแบบลาโวโซ่ง สำหรับใช้ในสื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณี
3. เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ (perception) การใช้ตัวอักษรแบบลาโวโซ่งในสื่อสิ่งพิมพ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขคณิตแบบลาวโซ่ง เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ด้วยรูปแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยศึกษา ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ชาวลาวโซ่งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยววิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณี ที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดเพชรบุรี และบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ใช้หาความพึงพอใจในการใช้งาน คือ

- 1.1 ชาวลาวโซ่ง ที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดเพชรบุรี
- 1.2 หน่วยราชการ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดเพชรบุรี
- 1.3 ผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี และเพชรบุรี
- 1.4 นักเรียน นักศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดเพชรบุรี

2. การสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือ โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ศึกษา รายงานการวิจัยและเอกสารต่างๆ เพื่อค้นหาค้นหาทฤษฎีและนิยามความหมายของศิลปะและวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิตของชาวลาวโซ่ง

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษา เพื่อหารูปแบบและโครงสร้างหลักเพื่อใช้เป็นแนวทาง โดยแบ่งประเภทของการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ด้าน

2.2.1 ด้านเนื้อหา สามารถสะท้อนถึงศิลปวัฒนธรรมและสามารถใช้งานในสื่อประชาสัมพันธ์เชิงวัฒนธรรมได้จริงหรือไม่

2.2.2 ด้านรูปแบบการนำเสนอ ในเรื่องขนาดสัดส่วน รูปแบบ รวมถึงความง่ายและความน่าสนใจในการใช้งาน

2.2.3 ด้านเทคนิคการใช้งาน มีความสมบูรณ์ ถูกต้องและสามารถใช้งานได้โปรแกรมทุกประเภทหรือไม่

2.2.4 การพิจารณาในภาพรวม การประเมินคุณภาพของตัวอักษรและภาพสำเร็จรูป

2.3 รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการสัมภาษณ์ และนำข้อมูล ข้อเสนอแนะดังกล่าวไปใช้ในการปรับปรุงการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 ทดสอบการใช้งานจริงโดยผ่านกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด

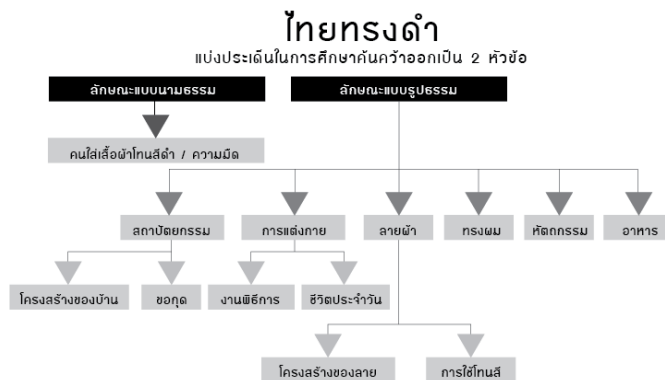
2.5 นำผลจากการทดสอบมาปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองหาประสิทธิภาพต่อไป

3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การเก็บและรวบรวมข้อมูลได้จากการค้นคว้าภาคเอกสารและการสัมภาษณ์ โดยรวบรวมข้อมูลตามหัวข้อที่กำหนด ดังนี้

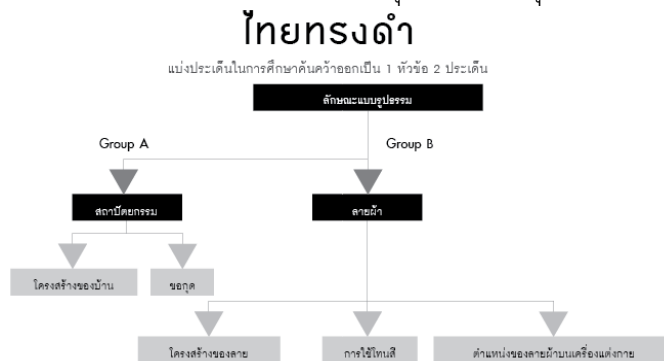
3.1 ศึกษาแบบของศิลปกรรมและวัฒนธรรมของชาวลาวโซ่งในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลโดยเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลภาคเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปกรรมและวัฒนธรรมของชาวลาวโซ่งตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด ดังภาพโครงสร้างของการแบ่งประเภทข้อมูล

ขั้นที่ 1

ขั้นที่ 2 ปรับโครงสร้างการค้นคว้าข้อมูล โดยการแนะนำของที่ปรึกษาถึงชุดข้อมูลที่
สามารถนำเสนอเรื่องราวได้อย่างชัดเจน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การออกแบบตัวอักษร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ กลุ่มสถาปัตยกรรมและกลุ่มลายผ้า

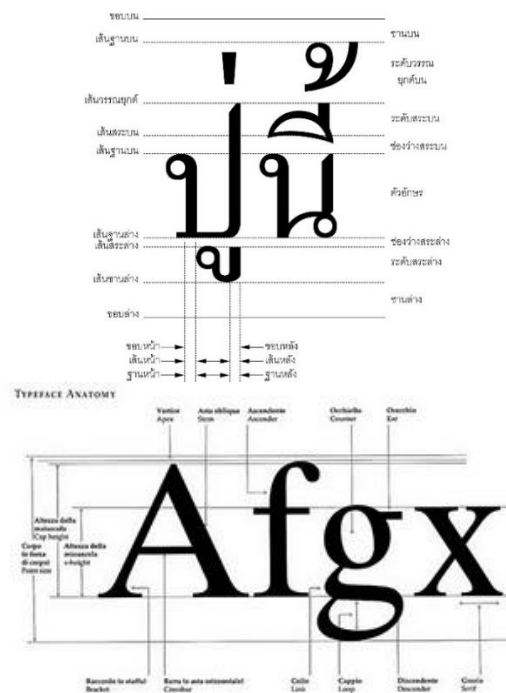
และการออกแบบภาพสำเร็จรูป แบ่งโดยใช้ลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมออกเป็น 4 กลุ่ม

การออกแบบภาพสำเร็จรูป

ภาพที่ 1 โครงสร้างของการแบ่งประเภทข้อมูล

3.2 ศึกษาโครงสร้างตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตำแหน่งของสระวรรณยุกต์ใน
ภาษาไทย และรูปภาพสำเร็จรูปแบบเลขคณิต

3.3 ศึกษาการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขคณิตศิลป์แบบลาวโซ่ง แนวคิดหลักของการนำตัวอักษรและภาพสัญลักษณ์ไปใช้งาน รวมถึงศึกษากลุ่มเป้าหมายว่าเป็นใคร

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีการบันทึกข้อมูลจากแบบประเมิน และการสัมภาษณ์โดยตรง มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมแนวคิดและนำมาแก้ไขผลงาน ออกแบบขั้นสุดท้าย โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่แตกต่างกัน สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

4.1.1 นายกฤตวรรณ เพชรคำดี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกลางบ้านดอน อำเภออุทุมพร
จังหวัดสุพรรณบุรี

ได้ให้ความเห็นเรื่อง การออกแบบตัวอักษรว่า ผู้วิจัยสามารถออกแบบตัวอักษรที่มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของชาวลาวโซ่งได้เป็นอย่างดี แต่อยากให้เพิ่มเติมในส่วนของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่ผู้วิจัยยังไม่ได้นำมาเป็นส่วนหนึ่งในงานวิจัย นั่นคือ อักษรโซ่งที่มีลักษณะตัวอักษรแบบทางวัด ซึ่งทั้งนี้ถ้าผู้วิจัยนำตัวอักษรในภาษาลาวโซ่งมาร่วมศึกษาอาจจะทำให้กลื่นอายทางวัฒนธรรมของชาวลาวโซ่งชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ทางผู้วิจัยได้สอบถามถึงประเด็นเกี่ยวกับชาวลาวโซ่งกับอาจารย์อีกหลายเรื่องทั้งเรื่องทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เล่าต่อ ๆ กันมาของชาวลาวโซ่ง เช่น การใช้คำในการเรียกชาวลาวโซ่งว่า “ลาวโซ่ง” สำหรับชาวลาวโซ่งที่ไม่สนิทกันถือเป็นคำเหยียดหยามหรือไม่ ซึ่งอาจารย์ก็ได้อธิบายให้ฟังเพื่อเป็นความรู้ เรื่องการเรียกขานของชาวลาวโซ่ง และเรื่อง

การอพยพย้ายถิ่นในอดีตของชาวลาวโซ่ง วัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ที่คนรุ่นใหม่ยังคงถือปฏิบัติตลอดมา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ในการศึกษาค้นคว้าจากตำราหรือเอกสาร อาจยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนอยู่บ้าง

ส่วนประเด็นทางด้าน Clip art หรือภาพสำเร็จรูปนั้น อาจารย์ได้ให้ความคิดเห็นว่า จะสามารถพัฒนาต่อยอดนำไปใช้งานได้หลากหลาย ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ วัฒนธรรม เช่น clip art เรื่อง หัตถกรรมและความเชื่อ ซึ่งนับวันจะค่อย ๆ เลือนหายไปจากสังคมของชาวลาวโซ่ง เนื่องจากขาดคนรุ่นใหม่ที่จะมาสืบทอดประเพณีเหล่านี้ เมื่อคนรุ่นปู่ รุ่นย่า ตายจากไป วัฒนธรรมเหล่านี้ก็อาจจะสูญหายพร้อมกันไปด้วย

4.1.2 นายอัครวัฒน์ บุญสูงเพชร ประธานสภาวัฒนธรรมตำบลบ้านดอน อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้เชี่ยวชาญเรื่องวัฒนธรรมของชาวลาวโซ่ง ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบตัวอักษรไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้ การออกแบบตัวอักษรหากนำรายละเอียดที่มีเฉพาะชนชาติลาวโซ่ง คือ เม็ดกระดุมสี่เหลี่ยม ที่มีลวดลายของเมล็ดฝักบัวนา ที่น่าจะมีเฉพาะในเครื่องแต่งกายของชาวลาวโซ่งเท่านั้น มาเป็นข้อมูลพื้นฐานทางการออกแบบ ก็จะทำให้การออกแบบตัวอักษรสามารถสื่อสารถึงวัฒนธรรมชาวลาวโซ่งได้อีกทางหนึ่ง

ส่วนการออกแบบภาพสำเร็จรูปในหมวดที่เป็นเรื่องของการแต่งกายสามารถนำเสนอความร่วมมือ สามารถเข้าถึงวัยหนุ่ม-สาวที่เป็นคนรุ่นใหม่ จึงน่าจะมีคนนำไปประยุกต์ใช้งานมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการเผยแพร่ความเป็นชาติพันธุ์สู่อาเซียนและความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น

4.1.3 นางไกร มั่นเพชร ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องลายผ้าของชาวไทยทรงดำ อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องลายผ้าแบบไทยทรงดำ ได้ให้ความคิดเห็นเรื่อง การออกแบบตัวอักษรไว้ว่า การออกแบบตัวอักษรในกลุ่มของลายผ้า สามารถนำเสนอรูปแบบที่มีความสัมพันธ์กับลายผ้าได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถเชื่อมโยงตัวอักษรกับลายผ้าได้ โดยเฉพาะตัวอักษรในกลุ่ม B3 ที่สามารถเชื่อมโยงกับลายผ้าแบบโบราณแบบขอกุดได้

ส่วนการออกแบบภาพสำเร็จรูปได้ให้ความคิดเห็นในหมวดของลายผ้าไว้ว่า ปัจจุบันลายผ้าของชาวลาวโซ่งมีรูปแบบที่ประยุกต์มากขึ้นตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป มีการผสมผสานของลายแบบต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นการตลาดหรือความนิยมที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ก็เห็นพ้องด้วยในแง่ของการเล่าเรื่องเพราะลายผ้าแบบต่างๆของชาวลาวโซ่งนั้นสะท้อนถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ส่วนในหมวดของหัตถกรรมและความเชื่อ ได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่าของหลายสิ่งหลายอย่างหาได้ยากเนื่องจากผู้ที่เป็นผู้รู้และสามารถทำได้ก็ลดน้อยลงและขาดการสืบสานในรุ่นลูกหลานถึงวัฒนธรรมประเพณีดังกล่าว

4.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

4.2.1 ผศ.ดร.รัฐไท พรเจริญ อาจารย์ภาควิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องการออกแบบตัวอักษรแบบลาวโซ่ง ดังนี้ การออกแบบตัวอักษรที่ถอดรูปแบบมาจากเรื่องลายผ้าทั้ง 3 รูปแบบสามารถสื่อสารในเรื่องราวของวัฒนธรรมได้

อย่างชัดเจน มีความลงตัว โดยยังคงความทันสมัยที่แฝงไว้ด้วยเรื่องราวเชิงอัตลักษณ์ของชาวไทยทรงดำ ส่วนตัวอักษรที่ใช้ข้อมูลของงานทางด้านสถาปัตยกรรม ในเรื่องราวของจั่วบ้านแบบ “ชอกุก” สามารถสื่อสารในเรื่องราวได้แต่ยังไม่ชัดเจนเท่ากับลายผ้า

ส่วนประเด็นการออกแบบภาพสำเร็จรูปหรือ Clip art นั้นแบบงานด้านสถาปัตยกรรม บ้านเรือน มีความชัดเจนมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มงานด้านลายผ้าและเครื่องแต่งกายที่ยังคงสะท้อนอัตลักษณ์ได้อย่างชัดเจน แต่ในเนื้อหางานด้านการออกแบบยังไม่มีหลากหลาย มีให้เลือกใช้งานน้อย เช่น ภาพสำเร็จรูปแบบลายผ้า ยังขาดมุมมองที่เป็นมิติ เพื่อให้มีความหลากหลายและน่าสนใจยิ่งขึ้น

4.2.2 ดร.ยอดขวัญ สวัสดิ์ อาจารย์ภาควิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ได้ให้ความคิดเห็นว่า ในกลุ่มของแนวคิดที่มีที่มาจากสถาปัตยกรรม จะเห็นภาพโครงสร้างตัวอักษรที่ชัดเจนและการนำไปใช้งานที่สอดคล้องกับเนื้อหา และมีความงามที่ปรากฏเอกลักษณ์ที่ชัดเจน ในส่วนของแนวคิดที่มีที่มาจากลายผ้า อาจต้องกำหนดโครงสร้างพื้นฐานของตัวอักษรที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น สัดส่วนของรูปทรงตัวอักษร การกำหนดหัวของตัวอักษรว่าจะใช้แบบมีหัวหรือไม่ เพื่อให้เป็นทิศทางเดียวกันในการออกแบบ การใช้คำลายผ้าและการแต่งกาย ควรเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับกายภาพของการออกแบบที่ปรากฏ เช่น การออกแบบตัวอักษรที่ปรากฏมีลักษณะของการนำลายผ้ามาออกแบบมากกว่าแนวคิดเรื่องเครื่องแต่งกาย

ในความคิดเห็นเรื่องภาพสำเร็จรูปหรือ Clip art ควรตีความคำคำนี้ให้ชัดเจนก่อนว่ามีความหมายอย่างไร การใช้งานเป็นอย่างไร จากการออกแบบยังไม่สามารถสื่อสารถึงคำนี้ได้อย่างชัดเจน งานออกแบบจึงดูมีลักษณะเป็นภาพประกอบมากกว่าภาพสำเร็จรูปหรือ Clip art จะมีในหมวดเรื่องของลายภาพเพียงหมวดเดียวที่มีความน่าจะเป็นที่สามารถจะพัฒนาในเนื้อหาให้สามารถใช้งานได้อย่างหลากหลาย มีความเป็นภาพสำเร็จรูปหรือ Clip art มากยิ่งขึ้น

4.2.3 ผศ.ณัฐฉิ สีมันตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะดิจิทัลอาร์ต มหาวิทยาลัยรังสิต

ได้ให้ความคิดเห็นว่า ในการศึกษารูปแบบทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้แสดงถึงลักษณะเด่นที่สามารถจำแนกออกมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับงานออกแบบได้ โดยการใช้รูปแบบทางสถาปัตยกรรมดูเป็นการพัฒนาตัวอักษรที่สามารถบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของชาวลาวโซ่งได้ ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการทดลองไปประยุกต์ใช้ได้แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของบ้านที่เล่าเรื่องราวผ่านตัวอักษรได้อย่างชัดเจน

ในส่วนของการออกแบบภาพสำเร็จรูปหรือ Clip art ผู้วิจัยสามารถแยกรูปแบบทางวัฒนธรรมออกมาเป็นงานออกแบบได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการสร้างภาพสำเร็จรูปที่เกิดจากลายผ้าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลายและสามารถต่อยอดสร้างสรรค์เป็นงานในระบบที่สอดคล้องกับแนวทางการตลาดได้

4.3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบตัวอักษรและสื่อสัญลักษณ์

4.3.1 ดร.วิสิทธิ์ โพธิ์วัฒน์ ประธานสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ (ผู้ออกแบบฟอนต์ BSRU มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ)

ได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องของการออกแบบตัวอักษร ดังนี้ โครงสร้างและบุคลิกตัวอักษรสามารถสะท้อนเรื่องราวทางวัฒนธรรมที่กำหนดในหัวข้อวิจัยได้เป็นอย่างดี ผลงานมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับของข้อมูลอย่างมีเหตุมีผล ส่วนด้านการใช้งาน ตัวอักษรดังกล่าวยังมีรายละเอียดที่มากเกินไป ซึ่งเมื่อนำไปใช้งานในขนาดเล็กและมีปริมาณข้อมูลมาก ๆ อาจจะทำให้เป็นอุปสรรคต่อการอ่าน จึงควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มีรูปแบบที่ง่ายขึ้นเพื่อให้สามารถใช้งานได้หลากหลายรูปแบบยิ่งขึ้น

ส่วนในเรื่องของการออกแบบภาพสำเร็จรูปนั้น ได้ให้ความคิดเห็นไว้ ดังนี้ ผลงานภาพสำเร็จรูปแสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ที่ชัดเจนตามข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า บางรายการมีความยืดหยุ่นในการใช้งานได้ดีมาก เช่นลายผ้า ทำให้สามารถรองรับการใช้งานของผู้ใช้ได้อย่างดี ส่วนบางรายการอาจจะต้องเพิ่มรายละเอียดของลวดลาย เช่น กลุ่มสถาปัตยกรรม สิ่งก่อสร้าง และกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ เป็นต้น

4.3.2 อาจารย์ไพโรจน์ วีระประภา อาจารย์พิเศษคณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ศิลปินศิลปาธร สาขาเรขศิลป์ ปี 2557

ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบตัวอักษร ดังนี้ การออกแบบตัวอักษรต้องคำนึงถึงการอ่านให้อ่านง่าย ให้ระว่างการสับสนของพยัญชนะหรือวรรณยุกต์

style หรือรูปแบบที่บ่งบอกบุคลิก ไม่จำเป็นต้องบรรจุในทุกตัวอักษร เนื่องจากในรูปแบบการใช้งานปกติ ไม่ได้ใช้งานในลักษณะเป็นตัวเดียว ๆ แต่จะทำงานร่วมกันเป็นชุดของคำประโยค ดังนั้นบุคลิกที่เด่น ๆ จะช่วยกันส่งเสริม ส่งความรู้สึกออกมาได้เช่นกัน แม้เราจะบรรจุลักษณะเด่นไว้ไม่ครบทุกตัวอักษร หรืออาจจะ set ระบบการออกแบบไว้ โดยการเลือกลักษณะเด่นไว้ 1-2 รูปแบบแยกต่างหาก และเลือกใช้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือบางตัวอักษรใช้ทั้ง 2 ลักษณะ เมื่อดูรวม ๆ กัน ก็จะได้ลักษณะเด่นที่หลากหลายและสะท้อนบุคลิกที่เด่น ๆ นั้นได้เช่นกัน

หากต้องการนำเสนอบุคลิกที่ชัดเจนในอัตลักษณ์ ต้องมีการออกแบบตัวอักษรที่มีบุคลิกที่ชัดเจนกว่าตัวปกติอีกหนึ่งชุด โดยแนะนำให้เป็น Alternative Glyph เพื่อให้ผู้ใช้ได้เลือกใช้งานตามความเหมาะสม

ในส่วนของการออกแบบภาพสำเร็จรูปหรือ Clip art ควรจะเน้นในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง เช่น “ลายผ้า” จากนั้นทำแบบให้หลากหลาย โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถนำมาผสมผสาน สร้างเป็น Pattern แบบใหม่ได้ด้วยตนเอง แบบที่ได้เป็น Clip Art สมควรทำเป็นแบบกลับค่าน้ำหนัก เพื่อเป็นทางเลือกในการใช้งานที่หลากหลายขึ้น

ข้อเสนอแนะ ควรนำเสนอชุดโทนสีเป็นโค้ดแก่ผู้ใช้งาน โดยอาจแบ่งเป็นชุดจาก Original (สีดั้งเดิม) และชุดโทนสีแนะนำ เช่น Earth Tone

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาขั้นตอนในการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปเชิงวัฒนธรรมในงานศิลปกรรมแบบลาวโซ่ง พบว่า ในขั้นตอนของการทำการวิจัยผู้วิจัยได้เรียนรู้ถึง

ขั้นตอนและกระบวนการในการทำวิจัย ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการประยุกต์ใช้ในการวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาภาคเอกสาร
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
7. การออกแบบ
8. ผลงานการออกแบบ
9. การทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

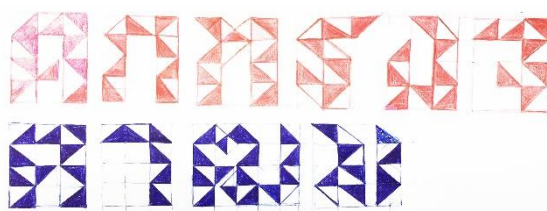
จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์หารูปแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปแบบลาวโซ่งสำหรับใช้ในสื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณีพบว่า สามารถวิเคราะห์หารูปแบบของตัวอักษรและภาพสำเร็จรูป เพื่อการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปที่สื่อถึงศิลปวัฒนธรรมของชาวลาวโซ่ง ที่ต้องอาศัยการศึกษาข้อมูลภาคเอกสารและข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มเป้าหมาย และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปหาแนวทางการออกแบบที่เหมาะสม โดยมีผลงานการออกแบบเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. ชุดตัวอักษร ประกอบด้วยขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ โดยอาศัยแนวคิดจากลักษณะทางสถาปัตยกรรมและผ้าลาย
แนวคิดจากลักษณะทางสถาปัตยกรรม (ลักษณะรูปทรงของบ้านเรือน)

แนวคิดจากลายผ้าแบบลายดอกแปด

แนวคิดจากลายผ้าแบบลายแตงโม

กขคฅฆจฉฉฌญฎฐทฒณดตถท
 ธนบปผฝณฬภมยรลาวศษฬือฮ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
 1234567890
 ๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

แนวคิดจากลายผ้าแบบลายขอกูด

กขคฅฆจฉฉฌญฎฐทฒณดตถท
 ธนบปผฝณฬภมยรลาวศษฬือฮ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
 1234567890
 ๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

ท้ายที่สุดได้ผลงานออกแบบโดยผ่านการประเมิน และความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.1 ตัวอักษรแบบ Lao Song 1 ซึ่งได้แนวความคิดมาจากโครงสร้างของลายผ้าของชาวลาวโซ่งที่มีลักษณะเฉพาะถิ่น ที่เป็นลักษณะลายผ้าแบบประยุกต์ที่รู้จักของบุคคลโดยทั่วไป เช่น ลายดอกแปด ลายดอกมะลิ โดยโครงสร้างหลักประกอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต มาทับซ้อนกันโดยใช้มุมประกอบ 90 30 45 องศา ประกอบเข้าด้วยกัน โดยใช้เส้นที่มีขนาดเท่ากัน โดยโครงสร้างของรูปทรงโดยรวมจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส

กขคฅฆจฉฉฌญฎฐทฒณดตถท
 ธนบปผฝณฬภมยรลาวศษฬือฮ
 abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
 1234567890
 ๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

ภาพที่ 3 ลายดอกมะลิ

1.2 ตัวอักษรแบบ Lao Song 2 เป็นตัวอักษรที่ได้แนวความคิดมาจากโครงสร้างลายผ้าแบบโบราณ เรียกว่าลายขอกูด ซึ่งเป็นลายผ้าที่สะท้อนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชาวลาวโซ่งได้อย่างชัดเจน โดยโครงสร้างของตัวอักษรจะมีลักษณะขดของเส้นในด้านหนึ่ง คือหัวของตัวอักษร ที่เป็นลักษณะของยอดผักกูดที่ต้องแสงอาทิตย์ตอนเช้า ซึ่งสะท้อนภาพการดำรงชีวิต การเก็บผักมาบริโภค ในยามเช้าของชาวลาวโซ่ง และมีขนาดของเส้นที่ไม่เท่ากันตลอดทั้งเส้น มีลักษณะเส้นที่โค้งอ่อนช้อย

ก ข ค ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ
ฏ ฐ ท ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ
ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ
ฤ ส ห ฬ อ ฮ
อะ อา อิ อี อึ อึ อุ อู เอ
แอะ ไอะ ไอ โอะ ั อึ ั อึ ั
๐ 1 2 3 4 5 6 7 8 9
ANY MAN WHO READS TOO
MUCH AND USES HIS OWN
BRAIN TOO LITTLE FALLS INTO
LAZY HABITS OF THINKING

ภาพที่ 4 ลายผ้าแบบขอกูด

1.3 ตัวอักษรแบบ Lao song 3 เป็นตัวอักษรที่ได้แนวคิดมาจากการศึกษาโครงสร้างของบ้านเรือนที่พักอาศัยของชาวลาวโซ่ง ซึ่งเมื่อพิจารณาในเรื่องของโครงสร้างจะพบว่าเป็นโครงสร้างที่เกิดจากสองส่วนประกอบ คือ ส่วนของจั่วที่มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมมาต่อประกอบเข้ากับโครงสร้างทางด้านล่าง คือ ส่วนของชายหลังคาที่เป็นลักษณะเด่นของตัวบ้านที่เรียกว่า กระตองเต่าที่มีความโค้งมน จากแนวความคิดดังกล่าวจึงเกิดเป็นตัวอักษรที่มีลักษณะเสียบบรรยากาศระหว่างโครงสร้างของเส้นที่เป็นเหลี่ยมมาประกอบบนโครงสร้างของเส้นที่มีความโค้งมน โดยคงลักษณะของการเสียบบรรยากาศตามลักษณะของโครงสร้างของอาคารบ้านเรือนของชาวลาวโซ่งแบบดั้งเดิม

ก ข ค ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ
ฏ ฐ ท ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ
ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ
ฤ ส ห ฬ อ ฮ
อะ อา อิ อี อึ อึ อุ อู เอ
แอะ ไอะ ไอ โอะ ั อึ ั อึ ั
๐ 1 2 3 4 5 6 7 8 9
ANY MAN WHO READS TOO
MUCH AND USES HIS OWN
BRAIN TOO LITTLE FALLS INTO
LAZY HABITS OF THINKING

ภาพที่ 5 บ้านเรือนของชาวลาวโซ่ง

2. ชุดภาพสำเร็จรูป ประกอบด้วย

2.1 ภาพสำเร็จรูปชุดสถาปัตยกรรม เป็นภาพที่เกิดจากการศึกษาข้อมูล เรื่องบ้านพักอาศัยของชาวลาวโซ่งแบบโบราณ ว่ามีสัดส่วน ส่วนประกอบ โครงสร้างอย่างไร โดยถ่ายทอดออกมาเป็นภาพหลากหลายมุมมองทั้งด้านหน้า ด้านข้างซ้ายและขวา และด้านมุมมองแบบ perspective

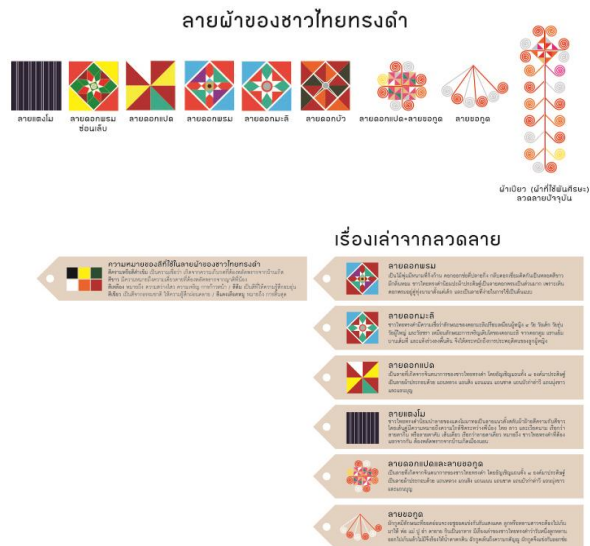
ภาพที่ 6 ภาพสำเร็จรูปชุดสถาปัตยกรรม

2.2 ภาพสำเร็จรูปชุดการแต่งกาย เป็นภาพที่เกิดจากการศึกษาข้อมูลในเรื่องการแต่งกายของชาวลาวโซ่ง ทั้งการแต่งกาย เสื้อผ้าในงานพิธีและเสื้อผ้าในชีวิตประจำวัน โดยถ่ายทอดออกมาเป็นภาพแบบการ์ตูนที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างหลากหลาย

ภาพที่ 7 ภาพสำเร็จรูปชุดการแต่งกาย

2.3 ภาพสำเร็จรูปชุดลายผ้า เป็นภาพที่เกิดจากการค้นคว้าข้อมูลเอกสารเพื่อค้นคว้าหารูปแบบลวดลายและเรื่องราวที่มาของลวดลายนั้น ๆ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอแนวความคิดในการใช้งานประกอบ โดยภาพสำเร็จรูปชุดนี้เมื่อถูกนำไปใช้งานในลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น ไปประกอบในบรรจุภัณฑ์ที่เกี่ยวกับสินค้าพวกผ้า ควรมีเรื่องราวประกอบ เพื่อแสดงถึงเรื่องราวภูมิปัญญาที่เป็นบ่อเกิดของลวดลายซึ่งสะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวลาวโซ่ง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับตัวสินค้า

ภาพที่ 8 ภาพสำเร็จรูปชุดลายผ้า

2.4 ภาพสำเร็จรูปชุดหัตถกรรมและความเชื่อ เป็นภาพสำเร็จรูปที่รวบรวมเรื่องราว ประเพณีและความเชื่อ โดยเล่าเรื่องด้วยภาพในเรื่องราวของงานหัตถกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทั้ง ประเพณีการเกิด การตาย ซึ่งปัจจุบันเริ่มสูญหายไปเนื่องจากขาดผู้สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น และไม่ได้รับ ความสนใจจากคนรุ่นใหม่เท่าที่ควร

ภาพที่ 9 ภาพสำเร็จรูปชุดหัตถกรรมและความเชื่อ

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ (perception) กับสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ตัวอักษร แบบลาวโซ่ง พบว่า สามารถสรุปผลการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มประชากรที่กำหนดได้ ดังนี้

ตารางสรุปผลการประเมินเพื่อศึกษาข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินที่ 1 เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เรื่องการออกแบบตัวอักษรแบบลาวโซ่ง

ตารางที่ 1 ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมเกี่ยวกับการออกแบบตัวอักษรแบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=8		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.48	0.58	มาก	1
2. ด้านการใช้งาน	4.46	0.58	มาก	2
3. ด้านการตลาด	4.38	0.59	มาก	3
ค่าเฉลี่ย	4.44	0.58	มาก	

พบว่าข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมเกี่ยวกับการออกแบบตัวอักษรแบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.44$ $\sigma=0.58$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1, 2 และ 3 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) ด้านการใช้งาน และด้านการตลาด ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมเกี่ยวกับการออกแบบภาพสำเร็จรูปในรูปแบบ
เลขศิลป์แบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=8		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.20	0.51	มาก	2
2. ด้านการใช้งาน	4.14	0.51	มาก	3
3. ด้านการตลาด	4.43	0.60	มาก	1
ค่าเฉลี่ย	4.23	0.53	มาก	

พบว่าข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมเกี่ยวกับการออกแบบภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.23$ $\sigma=0.53$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1, 2 และ 3 ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านความงาม (เอกลักษณ์) และด้านการใช้งาน ตามลำดับ

ตารางสรุปผลการประเมินเพื่อศึกษาเจตคติ 4 กลุ่มประชากร
กลุ่มประชากรที่ 1 ชาวลาวโซ่งที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นในภาพรวมของชาวลาวโซ่งที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้
ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=60		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.21	0.69	มาก	1
2. ด้านการใช้งาน	4.11	0.67	มาก	2
ค่าเฉลี่ย	4.14	0.67	มาก	

พบว่าความคิดเห็นในภาพรวมของชาวลาวโซ่งที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่งผู้ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.14$ $\sigma=0.67$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นในภาพรวมของชาวลาวโซ่งที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้
ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=60		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.29	0.66	มาก	1
2. ด้านการใช้งาน	4.14	0.67	มาก	2
ค่าเฉลี่ย	4.20	0.67	มาก	

พบว่าความคิดเห็นในภาพรวมของชาวลาวโซ่งที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่งของผู้ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.20$ $\sigma=0.67$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งาน ตามลำดับ

กลุ่มประชากรที่ 2 หน่วยงานราชการในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นในภาพรวมของหน่วยงานราชการในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=60		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.18	0.65	มาก	1
2. ด้านการใช้งาน	4.16	0.65	มาก	2
ค่าเฉลี่ย	4.17	0.65	มาก	

พบว่าความคิดเห็นในภาพรวมของหน่วยงานราชการในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง ผู้ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.17$ $\sigma=0.65$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นในภาพรวมของหน่วยงานราชการในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขนคิลป์แบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=60		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.19	0.67	มาก	1
2. ด้านการใช้งาน	4.14	0.60	มาก	2
ค่าเฉลี่ย	4.16	0.62	มาก	

พบว่าความคิดเห็นในภาพรวมของหน่วยงานราชการในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขนคิลป์แบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.16$ $\sigma=0.62$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

กลุ่มประชากรที่ 3 ผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นในภาพรวมของผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=30		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.31	0.60	มาก	1
2. ด้านการใช้งาน	4.16	0.62	มาก	2
ค่าเฉลี่ย	4.21	0.62	มาก	

พบว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง ในภาพรวมของผู้ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.21$ $\sigma=0.62$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมของผู้ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=30		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.31	0.63	มาก	2
2. ด้านการใช้งาน	4.32	0.63	มาก	1
ค่าเฉลี่ย	4.32	0.63	มาก	

ตารางที่ 6 พบว่าความคิดเห็นในภาพรวมของผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง ผู้ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.16$ $\sigma=0.62$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านการใช้งาน อันดับ 2 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) ตามลำดับ

กลุ่มประชากรที่ 4 นักศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ในภาพรวมของผู้ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=30		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.23	0.63	มาก	1
2. ด้านการใช้งาน	4.13	0.61	มาก	2
ค่าเฉลี่ย	4.17	0.62	มาก	

พบว่าความคิดเห็นในภาพรวมของนักศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.17$ $\sigma=0.62$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของนักศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมที่ทดลองใช้ ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง

รายการประเมิน	N=30		ระดับความคิดเห็น เหมาะสม	อันดับ
	μ	σ		
1. ด้านความงาม (เอกลักษณ์)	4.25	0.66	มาก	2
2. ด้านการใช้งาน	4.21	0.67	มาก	1
ค่าเฉลี่ย	4.22	0.66	มาก	

พบว่าความคิดเห็นโดยภาพรวมของนักศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.22$ $\sigma=0.66$) พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านการใช้งาน อันดับ 2 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาถึงกระบวนการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปที่สื่อถึงศิลปวัฒนธรรมของชาวลาวโซ่ง และศึกษาเจตคติของผู้ใช้งานตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปดังกล่าว โดยใช้กลุ่มประชากรในการศึกษา 4 กลุ่ม คือ กลุ่มประชากรที่ 1 คือ ชาวลาวโซ่งที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มประชากรที่ 2 คือ หน่วยงานราชการในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มประชากรที่ 3 คือ ผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี และกลุ่มประชากรที่ 4 คือ นักศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาขั้นตอนในการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปเชิงวัฒนธรรมในงานศิลปกรรมแบบลาวโซ่ง 2) เพื่อวิเคราะห์หารูปแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปแบบลาวโซ่ง สำหรับใช้ในสื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณี 3) เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ (perception) การใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่งในสื่อสิ่งพิมพ์ จากผลการศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ภาพรวมความคิดเห็นของ 4 กลุ่มประชากรจำนวน 150 คน ในการทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.17$ $\sigma=0.65$) โดยพบว่ารายการที่มีการประเมินผลสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

และภาพรวมความคิดเห็นของ 4 กลุ่มประชากรจำนวน 150 คน ในการทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.22$ $\sigma=0.65$) โดยพบว่ารายการที่มีการประเมินผลสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งาน ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย จำนวน 2 ข้อดังนี้

1. ผู้ผลิตสื่อและนักออกแบบเลขศิลป์สามารถนำผลงานออกแบบจากการวิจัยไปใช้เพื่อสื่อถึงศิลปวัฒนธรรมลาวโซ่งได้อย่างหลากหลายและสะดวกยิ่งขึ้น

ผู้ผลิตสื่อ นักออกแบบเลขศิลป์และผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ให้ความคิดเห็นในเรื่องการใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.21$ $\sigma=0.62$) พบว่ารายการที่มีการประเมินผลสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลการประเมินโดยรวมได้ว่า ตัวอักษรสามารถถ่ายทอดเรื่องราวทางวัฒนธรรมได้ดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมลาวโซ่งได้

และพบว่าความคิดเห็นของผู้ผลิตสื่อ นักออกแบบเลขศิลป์และผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ที่ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง ให้ความคิดเห็นในเรื่องการนำไปประยุกต์ใช้งานได้มาก โดยมีผลการประเมิน ($\mu=4.16$ $\sigma=0.62$) โดยพบว่ารายการที่มีการประเมินสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านการใช้งาน อันดับ 2 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) ตามลำดับ

2. กลุ่มประชากรที่กำหนด มีเจตคติต่อการใช้งานตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปเชิงวัฒนธรรมในงานศิลปกรรมแบบลาวโซ่ง อยู่ในระดับดี

จากการนำผลการวิจัยไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่กำหนดจำนวน 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มประชากรที่ 1 ชาวลาวโซ่งที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี เรื่องตัวอักษร พบว่าให้ความคิดเห็นในการทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.14$ $\sigma=0.67$) พบว่ารายการที่มีการประเมินสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ ซึ่งน่าจะแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของเนื้อหา รูปแบบทางวัฒนธรรมมากกว่าการใช้งานตัวอักษร

เรื่องภาพสำเร็จรูป พบว่าความคิดเห็นในการทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง มีทิศทางไปในทิศทางเดียวกับเรื่องตัวอักษร คือ ให้ความสำคัญของเนื้อหา รูปแบบทางวัฒนธรรมมากกว่าการใช้งานตัวอักษร โดยให้ความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.20$ $\sigma=0.67$) พบว่ารายการที่มีการประเมินสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

กลุ่มประชากรที่ 2 หน่วยงานราชการในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

เรื่องตัวอักษร พบว่าความคิดเห็นในภาพรวมของหน่วยงานราชการในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง พบว่าให้มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.17$ $\sigma=0.65$) พบว่ารายการที่มีการประเมินสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

เรื่องภาพสำเร็จรูป พบว่าความคิดเห็นในการทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง มีทิศทางไปในทิศทางเดียวกับเรื่องตัวอักษร คือ ให้ความสำคัญของเนื้อหา รูปแบบทางวัฒนธรรมมากกว่าการใช้งานตัวอักษร โดยพบว่าให้มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.16$ $\sigma=0.62$)

รายการที่มีการประเมินสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

กลุ่มประชากรที่ 3 ผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี
ให้ความคิดเห็นในเรื่องการใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.21$ $\sigma=0.62$) พบว่ารายการที่มีการประเมินผลสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลการประเมินได้ว่า ในเรื่องตัวอักษรผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับเรื่องเอกลักษณ์ ลักษณะทางวัฒนธรรมมากกว่ารูปแบบการใช้งานตัวอักษร

และพบว่าความคิดเห็นของผู้ผลิตสื่อ นักออกแบบเลขศิลป์และผู้ประกอบการทางด้านการออกแบบสื่อ ที่ทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง พบว่ากลับกันคือให้ความสำคัญในเรื่องการประยุกต์ใช้งานมากกว่า เอกลักษณ์ โดยมีผลการประเมิน ($\mu=4.16$ $\sigma=0.62$) โดยพบว่ารายการที่มีการประเมินสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านการใช้งาน อันดับ 2 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) ตามลำดับ

กลุ่มประชากรที่ 4 นักศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี
พบว่าความคิดเห็นในภาพรวมของกลุ่มประชากรที่ทดลองใช้ตัวอักษรแบบลาวโซ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.17$ $\sigma=0.62$) พบว่ารายการที่มีการประเมินสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) อันดับ 2 ได้แก่ ด้านการใช้งานตามลำดับ

และพบว่าความคิดเห็นของกลุ่มประชากร จากการทดลองใช้ภาพสำเร็จรูปในรูปแบบเลขศิลป์แบบลาวโซ่ง ให้ความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=4.22$ $\sigma=0.66$) พบว่ารายการที่มีการประเมินสูงเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ด้านการใช้งาน อันดับ 2 ได้แก่ ด้านความงาม (เอกลักษณ์) ตามลำดับ

จากผลการวิจัยที่ได้รับโดยรวมสอดคล้องกับงานวิจัยในลักษณะใกล้เคียงกันของ พบว่าความรู้พื้นฐานของแต่ละกลุ่มประชากรที่กำหนด ในเรื่องของวัฒนธรรมประเพณีของชาวลาวโซ่ง พื้นฐานความรู้เรื่องการออกแบบตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปที่แตกต่างกันมาก ผู้วิจัยจะได้รับข้อมูลตามลักษณะการให้ความสำคัญที่ต่างกัน เช่น กลุ่มชาวลาวโซ่ง เมื่อพูดถึงตัวอักษรและภาพสำเร็จรูปก็จะให้ความสำคัญกับเรื่องราวของวัฒนธรรมประเพณีที่ถ่ายทอดออกมาอย่างชัดเจน ซึ่งจะแตกต่างกับกลุ่มผู้ประกอบการที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของภาพสำเร็จรูปที่ผู้ประกอบการจะให้ความสำคัญกับการประยุกต์ การนำไปใช้งานเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ออกแบบควรตั้งวัตถุประสงค์ในการใช้งานให้ชัดเจน เช่น ออกแบบตัวอักษรเพื่อนำไปใช้เป็นตัวอักษรหลัก หรือตัวอักษรประดิษฐ์ ถ้าต้องการออกแบบเพื่อเป็นตัวอักษรหลักเพื่อการใช้งานควรเน้นในเรื่องการออกแบบเพื่อการใช้งานเป็นหลัก เช่น สามารถใช้ตัวอักษรได้ในหลากหลายขนาด น้ำหนัก มีตัวอักษรครบถ้วนทั้งสระและพยัญชนะ สามารถเรียงพิมพ์ตัวอักษรในโปรแกรมสำเร็จรูปและใช้งานได้มีประสิทธิภาพ แต่ถ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตัวอักษรพาดหัว เป็นตัวประดิษฐ์เพื่อในงานงานหนึ่ง ผู้ออกแบบก็สามารถเน้นในเรื่องของการถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีให้เห็นอย่างชัดเจนในรูปแบบ โครงสร้างของตัวอักษร

2. ผู้ออกแบบควรมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะด้าน เช่น ศึกษาในเรื่องของลวดลายผ้าแบบโบราณหรือแบบร่วมสมัย หรือมุ่งศึกษาเฉพาะศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น เพราะจะสามารถศึกษาได้ในเชิงลึก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานออกแบบในด้านอื่นได้อีกมากมาย

บรรณานุกรม

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). สถานการณ์นักท่องเที่ยวปี 2558. สืบค้นจาก

http://secretary.mots.go.th/strategy/ewt_dl_link.php?nid=1857&filename=index_2012.

องค์ บรรจุน. (2553). สยาม หลากเผ่าหลายพันธุ์. กรุงเทพฯ: มติชน.